

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává
POKROK ZÁPADU
a místní vydání

v Crete pro Šalme okres, Neb., v Schuyler a Clarkson, pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tynhall, S. D., pro stát South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.00. Pro Kanadu \$1.50. Do Evropy \$2.00 ročně.

Zašlky peněžní děje se pomocí peněžních poukazek (Money Orders), expresních poukazek (Express Money Orders), bankovních poukazek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujeme-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu. Dopisy z kruhů členův ochotně uveřejníme. Musí být slušné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a nepošepávat plným jménem, ať již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

Kdo žije prostě a nejlíp přirodě, ten věru nejšťastnějším člověkem.

Každé další vědění působí bolest a přece nezbytno, bychom se hnali za ním s největší touhou.

Matičtí nadšení nějak v nás utučá. Smí však s láskou k matce vůbec v nás utuchnout?

Někdy se člověk poznává podle množství přátel. Častěji však pro člověka lépe, má-li těchto nejmeně.

Špatná svobodomyšlnost, která pro zvlášť několika jednotlivců dovede jíti ve své nízkosti tak daleko, že z nitra člověka i srdce — vymátlí. Víte, pane Pecho?

To "... hrom a peklo ..." tak často z plných plic zpíváme a nepomyslíme se nikdy při tom, jak dobře by bylo, kdyby do nás jedinou konečně ten hrom uhořel a dostal nás do toho pekla, bychom tady přestali alespoň dále dělati — ostudu.

Tenhle pan Stehlik z Racine, Wis., má přece jen pravdu a dělá velmi dobře, uveřejňuje-li sny, jež se mu tak často zdávají o dlouhých "Slavie". Má je list každých A věru slušného člověka nanejvýš nedůstojno, dávat-li si noviny poslat, že je z nich se poučuje a za ně — neplatí.

Dne 13. října byl tomu rok, kdy pro pravdu a přesvědčení svoje byl utrčen španělskou vládou život Francesa Ferrera. Ferrer stal se jako předák moderního hnutí obětí justice, opírající se o trůny zastaralé tradice a konservatismu. Trámy ty jsou však už dnes spuchlé a proto se tak často na mnoha místech bortí, by z trosky jejich lavinou šířily se myšlenky těch, kdož sami pod nimi zahynuli.

Báda člověku, jemuž možno zcela hostejně jíti kolem stromu, na němž otevřelo se přes noc na sta květů, kolem řeky, v níž jako rudná panna krví zarlívá se jítro ve svých červanech, a kolem stáje, v níž kterýkoliv kus života dal svému mláděti. Život takového člověka rychle spěje ku svému konci bez všeho vzrůstu a podobá se korytu řeky, jejíž voda dávno již vyschla a zmizela.

Jaroslav Kocian opět přijede do Ameriky, by zde sklízel zaslužené úspěchy svým velkým uměním. Kdo by se měl na něm více podílet než sami češové? Či to nebude české umění, jež nové a svobodnější skládání bude k nobilitě českého národa, jehož věrnými syny i dcerami státní vadycky musíme, třeba jsme šli daleko od něho vzdáleni? Vykonáme-li tudíž svou mravní povinnost nejen vůči Kocianovi, ale i svému národu a konečně i vůči sobě samým.

V jednom z minulých čísel přiblížil jsem svému čtenářstvu, že se mu blíží a jmenuje se slavné setkání o anglické knize, kterou pod názvem "Bohemia and the Czechs" prof. Will. S. Monroe rovněž historii a kulturního dějství českých jakož i mládežnické

né vlasti naší. Kniha, která vyšla nákladem společnosti L. C. Page and Company v Bostonu, měla by se pro svou cenu a význam státi majetkem každé jen trochu uvědomělé česko-americké rodiny a pokladnicí věrnou zvláště zde rozené mládeže, která ne z knihy české, ale z díla a práce Američana naučila by se stejnému obdivu, stejnému nadšení a stejné lásce pro českou zemi a český lid, jeho dějiny a jeho přítomný kulturní rozmach a politický význam, jaké as cítil autor sám, když kladl kapitolu vedle kapitoly, psal řádek za řádkem a stavěl písmenku za písmenkou. Číslí to z knihy na každém místě a po přečtení odložíte knihu, byste po ní znovu sáhli a čerpali z ní pro sebe nové a nové ověření v podivu, co materiálu důkladným studiem a hlubokou opravdovostí práce je do ní složeno. Pochybujeme, že v americké literatuře je úplnějšího a cennějšího díla, jež by i při své kusosti — jinak tomu ani při celkové přehledu být nemůže — podávalo lepší a pravdivější nástin dějin našich, naší kultury, umění našeho a naší politiky. Kniha, již prof. Monroe věnoval svému "nejstaršímu a nejváženějšímu českému příteli", universitnímu profesorovi dr. Františku Čadovi, a kteron napsal za laskavého přispění Tomáše Čapka a paní Clary Vostrovské-Winlovové, rozvržena je na 24 kapitol, ze kterých první obírá se zeměpisnou polohou a vůbec místopisem Čech. Dalšíh pět kapitol podává stručný přehled českých dějin od počátku až po vládu císaře Františka Josefa a sice z přísně objektivního stanoviska, kterého si u této knihy vážíme nejvíce. Ostatek knihy věnuje skoro úplně poměrům nynějšímu a z toho máme radost největší. Vychytáme z toho nejlepší snahu váženého autora: důkladně osvětliti všechno to, čím by se teprve poznalo, kdo vlastně Češi jsou, a vyhladiti utkvělý zřejší názor o Čechách jako o národu inferiorním. Přecházejí od doby moderní české renaissance k časům pozdějším, obšírně zmíní se o českém lidu a na základě hlubokého studia a správného pochopení rozepisuje se o jeho národopisném rozdělení o poměru jeho k církvi, neobyčejně vyspělé lásce k umění — zvláště hudebnímu —, o jeho inteligenci, obchodní a průmyslové podnikavosti a občansko-politických zřízení. Zvláště dlouhou kapitolou zastavuje se u českého života spolkového, jehož tepu cítí a vidí — správně — v Sokolstvu našem. Při pojednání o vzdělanostní stránce lidu našeho delší stať věnuje Janu Amosu Komenckému, školství, malé pozornosti, která se u nás věnuje dosud vzdělání našich žen a dívek, ve kterýchžto odliších jeví se i jeho nestraný a pozoruhodný kriticismus, a přechází ku skvělé kapitole o českém jazyku a české literatuře, předváděje z této nejvýznamnější zjevy všech umění až na nynější dobu. Další oddíl, neméně pečlivě psaný, věnováný jsou českému malířství, sochařství, architektuře, hudbě, národohospodářství, rolnictví, obchodu a průmyslu a závěre zvláště věnuje Praze a více staré Praze historické a Praze moderní jakož i jiným památným anebo jinak vynikajícím městům — zvláště Karlovým Varům, Mariánskému Lázním, Teplicím, Lázním Prácheňským, Táborsku, Budějovicím, Krumlovu, Příbrami, Domažlicím, Hlubokému, Čáslavi, Pardubicím, Poděbradům, Králové Hradci, Jičínu, Sedlitzborkám, Turnovu, Roudnici, Litoměřicím a j. Konečně zmíní se i, jakkoli volně stručně, přece jen dosti přehledně o Moravě a Slezsku. Kniha je bohatá na četné a vakučce pěkně ilustrované, ze kterých zvláště pěknými jsou ty, jež spadají v obor etnografie, a ty, které osvětlují náš a největšími reprezentanty naší kultury a našeho umění. Je dílem opravdu vzácným, na které povinné jsou prof. Monrovi díky a to tím větší, čím více lásky a obdivu pro vše české našli jsme a znovu a znovu najdeme mezi řádky na jednotlivých listech.

ZA FRANCESCEM FERREREM.

(Ku dni 13. října 1909.)

Vzdušné vlny, jež již vždy jen vesly své velké dnu bránilí na moři velikých myšlenek, jež zahřeli jak náhly vždy, Té do záhuby nedý...

Dál val se a sotvaze kde klesly, hneď vzdouvají se jako pohoří, padá níž vždy ve slunci se vynoří Tvůj skvělý odkaz... Čelit nepřímě!

STARÍ MLÁDENCI.

Stále krouží starým mládežnickým dání. Dříve ovšem nepřestávali jen na hečárech. V klasičtěm starověku bývali nečetní muž dokonce tu a tam trestáni. Ve Spartě propadali zákony Lykuru, gověří starí mládežníci alimí, t. j. musili se vzdáti všech čestných slávností, které se také účastniti slavnostních her. Mládež nebyla nucena prokazovati jim úctu, která patřila starci. Ženy měly právo v určitý svatek vládati je kolem oltáře a mskáti je metlami. Ba, úřady mohly přinutiti nečetné muže, aby chodili v zimě nahí po třáti a spivali sami na sebe potupné písně.

Také v Athénách byli zbaveni starí mládežníci některých občanských práv. Avšak tak přísně jako ve Spartě nenakládalo se a nikoli v tomto svobodném a pokrokovém státě. Moudrý Solon pravil, když byl chtěl jeden známý pohánět, aby vzráti treaty na staromládežnické. "Má druhá, žena je obšírné zavazadlo." O tomto pojednal také Plato ve svých knihách. Také on říkal, by každý nečetný muž, který dožil 55 let, přišel do státní kasy, co by bylo na důchodní jeho ženy. Platón, který byl ostatně také mla-

dežník, pokládal již 35letého nečetného muže za starého mládeence. V Německu byla hranice staromládežnické posunuta o mnoho výše, neboť teprve ten, jemuž bylo 50 let, 3 měsíce a 3 dny, stával se právně starým mládežencem. Také oni považovali staromládežnické za něco nepřistojného, opovření hodného, za něco, co muselo býti trestáno, ne-li na tomto, tedy na onom světě. Lidová obraznost dovedla vymýšleti velmi zajímavé tresty pro ně. Tak v jistém kraji říkalo se, že starí mládežníci musí "žáby honiti do Jerusalema". Jinde škádili je, že musí "okrahovati věž kostelní", na př. svatoštěpánskou ve Vídni, nebo ti, kdož měli vousy, že "bradami budou zametatí věže". Ve Slezsku nevykali starým mládežencům, prokazující tuto čest jen ženatým. U nás v Čechách na všech starého mládeence považují jaksi za "levého", na venku vůbec vyskytovaly se takové případy zřídka kdy. Hospodářské poměry samy ovšem kategoričsky velely, aby každý hospodář měl svoji hospodárny, avšak nehledě k příkazům hospodářství, svobodný muž na venku ve věku, kdy jiní jsou již ženatí, jest bytostí poněkud pochybně pověstí. Tato podezřívavá a snižující náhoda k starým mládežencům jest důcnkem pradávnych tradic a zvyků. V starších dobách, v primitivních začátcích států, záleželo každému na tom, aby založil rodinu a měl syna a v něm podporu a zástitu, jmenovitě ve stáří. Jen člověku jakosi společenskou kláhou stíženému bylo nemožno asi této přirozené životní podmínce vyhověti. Zůstal-li někdo v pradávnych dobách starým mládežencem, jistě nebyl jim dobrovolně nýbrž se přinucen. A přinucen to mělo vždy jakýsi společensky nečetný nebo nepěkný důvod. V přirozených a jednoduších podmínkách životních byl stav svobodný prostě něčím nepřirozeným — a odtud i nenáviděným a opovrhovaným. Nyní ovšem jest jinak. Staromládežnické jest v městech zjevem velmi hojným a některak opovrhovaným. Chystá-li se tu a tam státní správa uložit na ně daň, jest to jen důkazem, že považuje stav ten za "výnosnější" než ženění.

Chcete si zasloužit farmu?

Příležitost pro 500 mužů ku práci na vlastních domovech.

Wisconsinští obchodníci si přejí, by se farmáři usadili v blízkosti Ashland, Wis., a zvýšili plodiny ku spotřebě ve městě.

Celá řada prominentních obchodníků v Ashland, Wis., rozhodla se na tom, že by sem mohlo býti přivedeno více farmářů, kteří by se usadili nedaleko města, a čini jim podivuhodné nabídky.

STARÍ MLÁDENCI.

Divoké a nevdělané krajiny se verního Wisconsinu jsou zámy jako podivuhodně úrodné a mnoho farmářů, kteří se usadili v těchto nových místech, pěstují nesmírnou úrodu hrambor, sena, drobného obilí a ovoce. Za své mlékačské výrobky a vejce dostávají velké ceny, leč není tam ani polovina farmářů, kteří by byli a to vypěstiti vše ku spotřebě horníků, dělníků a továrníků v tomto velikém severním kraji. Každý druh farmářských výrobků posílá se u velkém množství do Ashland. Stát Wisconsin vybírá proto osadníky, by přišli do severní jeho části a přistěhovalecká úřadovna sama a veřejně praví, že je tam skvělá příležitost pro chudé muže ku zshobnutí vzdělávacím divocin, jež družily byly porostlé louy.

James W. Good & Co., prominentní firma v Ashland, prohlašuje, že je jí a to umělnitě na pět set rodin dle výběru na farmách v okruhu šesti mil kolem města. Aby pak povzbudili chudé, ale potivé muže k usazení se kolem města a ku zvýšení těžby farmářských produktů pro místní trh, mají již píkn, na jehož základě ti, kdož by se tam usadili, mohli by farmy vyčistiti, postaviti si domky a plátniti se na, až by si vydělali. Je-li tolik lidí ve městech bez prá-

va na prodej! Lacné a úrodné pozemky. Na prodej! Každý příznivý člověk, který vloží několik sty dollarů, může poříti farmu. Zde postavíte stavby lacno, v létě můžete farmu a po polní práci můžete jíti na výdělek, vydělat si na splátky a tak sobě zřízovati domov na stará léta a vymaští své děti z drápů monopolu, býti svým vlastním páneem nad sebou a majitelem výnosné farmy za pár roků. Pozemky leží nedaleko okresního města Phillips v "Nové Praze", československé to osadě, kde nyní žije mnoho krajanů. Hleďte skvělé budoucnosti vstříti. — Ceny a popis krajiny zašleme zdarma. Úkaz a prohlídka po našich pozemcích hospitálně. V pádu koupě slevíme na cestovním sem. 111f Píšte hned na: JOHN SCHAUER, zástupce B-T. Česko-Americké Pozemkové a Půjčovní Společnosti. PHILLIPS, PRICE CO., WISCONSIN.

Nejlépeším místem k nakupování stavebního dříví, jest
česká dřevařská ohrada.
Chicago Lumber Co.,
na 14. a Marcy ul., Omaha, Neb. 491f
Čestí prodavači Vás vždy ochotně a vzorně obslouží.

HENRY ROHLFF
Importér a velkoobchodník s pivem a likéry.
Prosté pivo "Edelweiss" z P. Schoenhofenova pivovaru.
NEBRASKÝ ZÁSTUPCE RUD. OELSNERA
Importo-aného pilsenského piva z Měšťanského pivovaru v Pízní v Čechách a
Mnichovského Hebrau v pilsněckém anebo v sudcích o 10 tuctech malých lahví.
TELEFONY: Bell, Doug. 877 2567-69 Leavenworth ul. Omaha.
Automat. A-1877 JOS. K. SINKULE, český prodavač 221f

Fred Brodegaard & Co.,
Spolehlivý závod
hodinářský a zlatnický
(U KORUNY)
115 South 16th Street, 451f Omaha, Nebr.
TELEFONY: Bell, Doug. 3062. Automatic A-2062

Nejstarší a nejlepší místo pro občůku jest
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
v čísle 1306 Farnam ulice.
Pravá importovaná piva na čepu PILENSKÉ z Měšťanského pivovaru v Pízní v Čechách. Hebrau Münch Hebrau pivo. Pivo Anheuser-Busch a světově známé Pilsat ziskovo osvědčené reputací.
Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže 401f

Metz Bro's Brewing Co.
Nejstarší pivovar v Omaze
TELEFON DOUGLAS 116
Vaří nejlepší pivo sondkové i lahvova na celém světě

Piana na mírné splátky!
Jsou to piana zaručená. Sestaticet let v obchodu a pny je rekord
A. HOSPE CO., Omaha, Nebr.
Doporučujeme
HOSPEOVA
PIANA.

Jsou zhotovena z Walnut oak aneb mahagonu. Pěkná děčka na každém.
Mírné měsíční splátky, anebo za hotové.
Oběhnutí piana a varhany velmi lacno. Dopíte si o katalog a ceník. 431f
A. HOSPE CO.
1513 Douglas ulce. OMAHA, NEB.

Věrné zastánci
HOSTINEC
— vlastní —
Frank H. Semerád
18. a William ulice, Omaha, Neb.
Výborný Motový lokk, jakéž i pravé importované pilsenské stáje na čepu — Kuchleova vína a nejlepší likérový proská i ve velkém. — Chytří skvělé náde při ruce.

Jos. L. Padrnos
právnická a volební notář.
Spolehlivý zastupce v všech soudních záležitostech 108 prstí chat u nejlepších právníků.
Tel. Douglas 1425. 141f
18. a William ulice, Omaha, Neb.